

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2025 m. liepos 24 d.
įsakymu Nr. 3D-393

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ VIEŠAJAI ĮSTAIGAI „EKOAGROS“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiuo raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) lūkesčiai dėl viešosios įstaigos „Ekoagros“ (toliau – Įstaiga) veiklos kryptių, Įstaigai keliamų tikslų ir veiklos principų.

Lūkesčiai formuojami 3 metų laikotarpiui, tačiau pagal poreikį Raštas gali būti atnaujinamas. Raštas turėtų tapti pagrindu rengiant ir peržiūrint Įstaigos strateginį veiklos planą ir tapti integralia Įstaigos strateginio veiklos plano dalimi. Raštas nėra teisinis įpareigojimas ir yra skirtas nustatyti, įvardyti Įstaigos pagrindines ir kitas veiklas, veiklos prioritetus, esminius veiklos rodiklius, atsakomybės poreikius bei užtikrinti efektyvų bendradarbiavimą tarp Įstaigos ir Ministerijos.

Raštu Ministerija nesiekia apriboti ar be reikalo išplėsti Įstaigos ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Įstaigos ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Įstaigos įstatais ir kitais Įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo priimtais sprendimais, gerąją Įstaigos valdymo praktiką ir prisiimti atsakomybę už priimtus sprendimus.

Igyvendindama Raštu išsakytus Ministerijos lūkesčius, Įstaiga privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II SKYRIUS ĮSTAIGOS VEIKLOS KRYPTYS IR TIKSLAI

Įstaigos pagrindinė veikla – ekologinės gamybos ir pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą (toliau – NKP) pagamintų produktų sertifikavimas ir kontrolė.

Kita veikla – įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valstybės politikos priemonių pagal žemės ūkio ir maisto produktų eksporto skatinimo priemones ir programas įgyvendinimas bei valstybės intervencijos ir paramos privačiajam sandėliavimui priemonių, nustatytų Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 4¹ dalies 1 punkte, administravimas.

Įstaigai keliami veiklos tikslai:

1) vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1237 „Dėl Reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ atlikti oficialią kontrolę Reglamento 1 straipsnio 2 dalies i punkte nustatytoje ekologinės gamybos srityje;

2) tenkinant viešuosius interesus, vykdyti pagal NKP auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo sertifikavimą;

3) įgyvendinti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valstybės politikos priemonės pagal žemės ūkio ir maisto produktų eksporto skatinimo priemonės ir programas;

4) administruoti valstybės intervencijos ir paramos privačiam sandėliavimui priemonės, nustatytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 4¹ dalies 1 punkte.

Žemės ūkio ministerija, kaip Įstaigos savininkė, tikisi, kad Įstaiga veiklą vystys Rašte nustatytais kryptimis ir keliamais lūkesčiais.

III SKYRIUS VALSTYBĖS LŪKESČIAI

Finansiniai lūkesčiai

Įstaiga privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Įstaigos įstatais ir gerąja valdysenos praktika, prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus, užtikrinti efektyvią Įstaigos veiklą, turtą valdyti skaidriai ir efektyviai.

Įstaiga turi siekti, kad Įstaigos sąnaudos neviršytų pajamų, įskaitant finansavimo pajamas, o visos teisės aktų nustatytos ataskaitos turi būti pateikiamos laiku ir kokybiškai. Įstaiga turi planuoti savo veiklą ir investicijas taip, kad Įstaigos veikla būtų nenuostolinga, lėšos naudojamos pagal paskirtį, nenustatyta finansinės veiklos trūkumų.

Nefinansiniai lūkesčiai

Įstaiga turi siekti veiklos rodiklių, atitinkančių Įstaigos veiklos strategiją ir prisidedančių prie Žemės ūkio ministerijos strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų pasiekimo.

Įstaiga turi siekti išlaikyti ir (ar) didinti aptarnaujamų NKP pareiškėjų skaičių bei, plečiantis sertifikuojamų pagal NKP pagamintų produktų asortimentui, užtikrinti pagal NKP pagamintų produktų sertifikavimo paslaugos prieinamumą visoms produktų grupėms.

Įstaiga, siekdama administracinės naštos ūkio subjektams mažinimo, pagal galimybes, tačiau užtikrindama privalomų teisės aktų reikalavimų laikymąsi, turi siekti ekologinės veiklos vykdytojų patikrų vietoje mažinimo bei bendradarbiaudama su VĮ Žemės ūkio duomenų centru – Ekologinės gamybos žurnalo supaprastinimo.

Lūkesčiai dėl veiklos principų

Ministerija tikisi, kad Įstaiga veiklą vykdys laikydamasi šių veiklos principų:

Veiklos plėtra ir klientų aptarnavimo kokybė.

Įstaiga turėtų nuosekliai plėtoti ekologinės gamybos, žemės ūkio ir maisto produktų bei pagal NKP pagamintų produktų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo bei ekologiško viešojo maitinimo įstaigų sertifikavimo paslaugas ir užtikrinti, kad būtų teikiamos kokybiškos paslaugos, tobulinami darbo procesai ir veikla vykdoma efektyviai, orientuojantis į situaciją rinkoje.

Įstaiga pasitelkdama šviečiamąją ir informavimo veiklą, turėtų skatinti įprastinės žemės ūkio gamybos vykdytojus pereiti į ekologinę gamybą ar į NKP ir supažindinti esamus ir potencialius ekologinės gamybos ir NKP gamintojus apie galimybes gaminti ir sertifikuoti produktus pagal visas patvirtintas taisykles ir specifikacijas.

Įstaiga turi užtikrinti filialo „Litfood“ veiklos rezultatyvumą ir kokybę, siekdama pritraukti naujus Lietuvos maisto ir gėrimų produktų gamintojus dalyvauti eksporto skatinimo veiklose.

Įstaiga turi užtikrinti tinkamą valstybės intervencijos ir paramos privačiam sandėliavimui priemonės, nustatytos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 41 dalies 1 punkte, administravimą. Visi tvarkos aprašai, susiję su iš Europos žemės ūkio garantijų fondo finansuojamų žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo priemonių administravimu, turi būti atnaujinti ir aktualūs.

Efektyvumas.

Įstaiga turi užtikrinti veiklos efektyvumą – optimaliai paskirstyti turimus išteklius, identifikuoti rizikos veiksnius ir juos valdyti, efektyviai priimti sprendimus, kurie leistų išlaikyti teikiamų paslaugų (produktų) kokybę, užtikrinti kokybišką procesų valdymą, ir mažinti veiklos sąnaudas.

Įstaiga, siekdama efektyviai vykdyti pavestas funkcijas, privalo išlikti finansiškai tvari, o Įstaigos investicijos turi būti paremtos kaštų ir naudos analizėmis. Įstaiga turi planuoti savo veiklą ir investicijas taip, kad būtų užtikrinta teikiamų paslaugų kokybė ir veiklos tęstinumas, siekdama maksimalaus veiklos efektyvumo.

Inovacijos ir skaitmeninimas.

Įstaiga turėtų teikti prioritetus inovatyviems technologiniams sprendimams plėtoti, įskaitant inovacijų paklausos kūrimą, ir užtikrinti, kad diegiamos naujos technologijos ir modernūs darbo metodai atitiks inovacijų plėtros, skaitmeninimo ir žalumo prioritetus, pagerins tiesioginės veiklos efektyvumą, operatyvumą, bus sukuriamą pridėtinė vertė Viešajai įstaigai ir jos klientams.

Siekdama vieningos sertifikavimo sistemos visiems ekologinės veiklos vykdytojams tobulinti sertifikavimo procesus, Įstaiga turėtų standartizuoti sertifikavimo procesus ir duomenų valdymą, bei optimizuoti IT palaikymo ir vystymo kaštus bei kryptingai vystyti ir tobulinti Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinės sistemos (ŽŪMPSIS) savitarnos portalo ir produktų tvarkymo modulius, kitame etape į šį portalą integruojant ir augalininkystės ir augalininkystės / gyvulininkystės modulius, užtikrinant galimybę ateityje atnaujintą ir papildytą ŽŪMPSIS savitarnos portalą sujungti su klientų savitarnos portalu.

Įstaiga, siekdama užtikrinti duomenų ir informacijos saugumą, turi vadovautis duomenų apsaugos ir kibernetinio saugumo reikalavimus reglamentuojančiais teisės aktais.

Skaidrumas ir rizikų valdymas.

Įstaiga turi užtikrinti, kad viešai būtų skelbiama visa teisės aktų nustatyta informacija. Ministerija tikisi, kad bus kuriama skaidri organizacija su tvirta vidine kultūra, kuri padės pritraukti naujus ir išlaikyti esamus specialistus, skatins jų įsitraukimą, lyderystę ir profesinį augimą.

Įstaigoje turi būti įdiegtos tokios atsparumo korupcijai priemonės ir procesai, kurie užtikrintų, kad Įstaigos veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai. Įstaigoje turi būti įdiegta efektyviai veikianti rizikų valdymo sistema ir turi būti skiriama pakankamai išteklių rizikų valdymo procesui bei tinkamam veiklos nešališkumo, objektyvumo, kompetencijos ir konfidencialumo principų užtikrinimui.

Geroji valdysena.

Įstaiga turi užtikrinti efektyvią ir geriausią valdymo praktiką atitinkantį valdymą.

Socialinė atsakomybė ir tvarumas.

Įstaiga privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius etikos ir socialinės atsakomybės standartus bei didinti darbuotojų įsitraukimo rodiklį, siekdama darbuotojų motyvacijos augimo ir užtikrindama reikalingų kompetencijų augimą. Įstaiga turėtų užtikrinti darbuotojams sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir aplinką, atlikdama kasmetinį darbuotojų įsitraukimo vertinimą ar naudodama kitus rodiklius darbuotojų pasitenkinimui įvertinti. Įstaigos valdyba ir vadovybė turėtų palaikyti nuolatinį ir konstruktyvų dialogą su darbuotojų atstovais.

Įstaigos veikla turi būti paremta principais, pagal kuriuos būtų siekiama ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų šalių (vartotojų, darbuotojų, visuomenės, valstybės institucijų ir kt.) interesus pagal darnaus vystymosi principus. Įstaiga savo veikloje turi taikyti darnumo praktikas ir jas atskleisti metiniame veiklos plane, įtraukti į Įstaigos strateginį veiklos planą bei skelbti interneto svetainėje, kiek to reikalauja teisės aktai.

Įstaiga savo veikla turėtų saugoti ir gerinti išskirtinę reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę ir vidinę komunikaciją.

Ministerija tikisi, kad valstybėje kilus ekstremalioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Įstaiga bus socialiai atsakinga ir ieškos galimybių prisidėti prie valstybės veiksmų kovojant su šių situacijų ir aplinkybių padariniais.

Lūkesčiai dėl atskaitomybės

Įstaigos vadovas turi užtikrinti, kad duomenys būtų rengiami ir teikiami Ministerijai vadovaujantis teisės aktais.

Įstaigos vadovas turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Įstaiga ar jos valdyba turi iš anksto informuoti Ministeriją apie esminius Įstaigos sprendimus, vykdydama Įstaigos įstatų ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu priskirtas funkcijas.

Įstaigos vadovas turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti apie potencialiai su Įstaigos savininko interesais susijusius svarbius sprendimus.

Įstaiga ne rečiau kaip kartą per metus atsiskaito Ministerijai dėl Įstaigai nustatytų veiklos tikslų pasiekimo ir atitikties lūkesčiams, informaciją apie atitiktį Rašte nustatytiems valstybės tikslams ir lūkesčiams dėl Įstaigos, taip pat rezultatus (rodiklius), pasiektus įgyvendinant šiuos tikslus ir lūkesčius pateikdama Įstaigos metinėje veiklos ataskaitoje. Taip pat nurodoma informacija apie aplinką, sąlygas ir (ar) rizikas, turėjusias įtakos Rašte suformuluotų lūkesčių įgyvendinimui, ir kitą Įstaigai aktualią informaciją.